

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน
ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว

Factors associated with work injury prevention behaviors of registered nurses
at Sakaeo Crown Prince Hospital

Citation: นภาพร พันธุ์วัตร ,
ปณิธาน กระสังข์, จัมนิษฐ์ วงษ์ศรี
แก้ว และ ปรัชญกุล ตูลาชม. (2568).
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
ป้องกันการบาดเจ็บจากการ
ปฏิบัติงาน
ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาล
สมเด็จพระยุพราชสระแก้ว. วารสาร
สุขภาพสตรี แอนด์ เฮลท์, 1(3),
34–50.

นภาพร พันธุ์วัตร^{1*}, ปณิธาน กระสังข์¹, จัมนิษฐ์ วงษ์ศรีแก้ว² และ ปรัชญกุล ตูลาชม²

Naphaphon Phanwat^{1*}, Panitan Grasung¹, Jumnean Wongsrikao²

and Prachayakul Tulachom²

¹หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

²นักวิชาการอิสระ

¹Master of Public Health, Faculty of Allied Health Sciences, Pathumthani University

²Independent Scholar

*ผู้ประพันธ์บทความ; นภาพร พันธุ์วัตร, Email: naphaphon.6969@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 2) ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยประยุกต์ใช้แนวคิด PRECEDE –PROCEED model สุ่มตัวอย่างเป็นระบบในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 202 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือได้เท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.79 ค่าอำนาจจำแนกได้เท่ากับ 0.54 และค่าความยากง่ายได้เท่ากับ 0.48 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสเปียร์แมน กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า 1) พยาบาลวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง 2) ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

Received: 9 November 2025;
Revised: 11 December 2025;
Accepted: 12 December 2025;
Published: 16 December 2025

บทความวิจัย

ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ด้านการได้รับการอบรม ด้านการได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายความปลอดภัยของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยเสริม ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3)อายุ รายได้ ตำแหน่งงาน ความรู้ ด้านการได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ด้านนโยบายของหน่วยงาน ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประเภทบุคลากร ประสบการณ์การทำงาน ทักษะ และด้านการได้รับการอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

คำสำคัญ: พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บ, การปฏิบัติงาน, พยาบาลวิชาชีพ

Abstract

The objectives of this study were to 1) Injury prevention behavior of registered nurses. 2) Predisposing factors, enabling factors and reinforcing factors in the performance of registered nurses. 3) Relationship between predisposing factors, enabling factors and reinforcing factors with work injury prevention behavior of registered nurses. By applying the concept of PRECEDE –PROCEED model. A systematic sampling technique was used to select 202 registered nurses. Data were collected using a questionnaire developed from a review of relevant concepts and theories. The consistency index of the instrument was 0.98, the reliability of the entire instrument was 0.79. The discrimination index was 0.54, and the difficulty index was 0.48. The statistics used for data analysis were number, percentage, mean, standard deviation, chi-square, Pearson's and Spearman's correlation coefficients. Statistical significance was determined at the 0.05 level.

The study results revealed that 1) Registered nurses had an average injury prevention behavior score at the “always practiced” level. 2) The predisposing factor is knowledge and attitudes about preventing work-related injuries has a high average score. Enabling factors in terms of receiving training and receiving support for personal protective equipment, the average level is at a high level. In terms of the agency's safety policy, the average score is at a medium level. Reinforcing factors of social support is at a high average level. 3) Age, income, job position, knowledge, provision of personal protective equipment, organizational policies, and social support were significantly related to the work injury prevention behaviors of registered nurses at the .01 level of statistical significance. In contrast, type of personnel,

บทความวิจัย

work experience, attitude and training were not significantly related with work injury prevention behaviors of registered nurses.

Keyword: Injury prevention behavior, Performance, Registered nurses

บทนำ (Introduction)

การเจ็บป่วยและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพในบุคลากรด้านสุขภาพเป็นปัญหาสำคัญเนื่องจากต้องเผชิญกับความเครียดหลายด้าน ทั้งทางกายภาพ จีวรภาพ เคมี และจิตใจ เช่น การยกเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่ง การใช้สารเคมีที่เป็นพิษ และความเครียดจากงานที่มีความกดดันสูงส่งผลให้บุคลากรกลุ่มนี้มีอัตราการเจ็บป่วยและบาดเจ็บจากการทำงานสูงกว่าประชากรทั่วไป โดยองค์การอนามัยโลก (2564) รายงานว่า บุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีร้อยละ 39 ตับอักเสบบี ร้อยละ 37 และโรคเอดส์ร้อยละ 4.4 รวมทั้งพบการติดเชื้อวัณโรคแฝง ร้อยละ 54 และภาวะปวดหลังเรื้อรังในกลุ่มพยาบาลสูงถึงร้อยละ 44-83 แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาด้านอาชีวอนามัยในบุคลากรสุขภาพอย่างจริงจัง

จากรายงานของศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรปราการ (2561) พบว่า บุคลากรโรงพยาบาล 42,930 ราย จาก 90 แห่ง เผชิญสิ่งคุกคามสุขภาพสูงสุดด้านการยศาสตร์จากการยกของหนัก (ร้อยละ 16.4) รองลงมาคือความเสี่ยงด้านชีวภาพจากเชื้อไวรัส (ร้อยละ 15.5) และด้านกายภาพจากแสงสว่างไม่เพียงพอ (ร้อยละ 13.19) การตรวจสุขภาพพบการสูญเสียการได้ยิน (ร้อยละ 5.4) สมรรถภาพปอดและการมองเห็นต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 24) อีกทั้งมีการถูกเข็มทิ่มตำ (ร้อยละ 1.2) และพบวัณโรคในบุคลากรอัตรา 99.72 ต่อแสนคน สะท้อนว่าบุคลากรโรงพยาบาลมีความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการทำงานไม่ต่างจากอาชีพอื่นในภาคแรงงาน

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้วเป็นโรงพยาบาลระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลทั่วไปให้บริการตรวจวินิจฉัยและรักษาพยาบาลโรคทั่วไป บริการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค บริการตรวจชันสูตรทางห้องปฏิบัติการ ฟันฟูสภาพ ดำเนินการทางด้านการการศึกษา และฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุข การดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเป็นนโยบายความปลอดภัยอาชีวอนามัย สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงพยาบาล ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 "บริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรให้มีศักยภาพ บริหารอัตราค่าจ้างให้มีประสิทธิภาพได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ" People Excellence วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์/เป้าหมาย 1. จัดการทรัพยากรบุคลากรให้มีศักยภาพบริหารอัตราค่าจ้างให้มีประสิทธิภาพได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ 2. เสริมสร้างบุคลากรให้มีสุขภาพดี มีความปลอดภัย มีความสุข และผูกพัน "คนเก่ง ดี มีความสุข"

บทความวิจัย

3. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งประกาศโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว เรื่องนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม อุบัติเหตุ บาดเจ็บจากการทำงานเป็นศูนย์ และการประเมินตามมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ตัวชี้วัดด้าน จิตความสามารถ อัตราการล้ม การรักษาไว้ ทักษะที่เหมาะสม บรรยากาศการทำงาน สุขอนามัย ความปลอดภัย สิทธิประโยชน์ บริการ ความพึงพอใจ ความผูกพัน การพัฒนากำลังคนและผู้นำ มีเป้าหมายลดอุบัติการณ์ของบุคลากรอุบัติเหตุ หรือบาดเจ็บจากการทำงาน จากข้อมูลการเฝ้าระวังอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานบุคลากรย้อนหลัง 3 ปี พบว่าบุคลากรเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานร้อยละ 0.17 , 0.25 และ 1.98 ในปี 2564 , 2565 และ 2566 ตามลำดับ ปี 2566 มีบุคลากร 1,314 คน แยกลักษณะการเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานดังนี้ ถูกเข็มหรืออุปกรณ์แหลมคมทิ่มตำ จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 0.61) มีความผิดปกติของกระดูกและกล้ามเนื้อเนื่องจากการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 0.61) ถูกวัตถุชนกระแทก จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 0.38) พลัดตกหกล้ม จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 0.23) และถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 0.15) จากการถูกเข็มหรืออุปกรณ์แหลมคมทิ่มตำ จำนวน 8 ราย แยกเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 7 ราย พนักงานซักฟอก จำนวน 1 ราย เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานจะมีเพิ่มสูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งผลกระทบต่อทั้งบุคลากร หน่วยงาน และโรงพยาบาลโดยรวม ในระดับบุคลากร

การถูกเข็มหรืออุปกรณ์แหลมคมทิ่มตำ เป็นหนึ่งในอุบัติเหตุจากการทำงานที่พบบ่อย ซึ่งต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ป่วยและสัมผัสสารคัดหลั่งหรือเลือดอยู่เป็นประจำ เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นปัญหาสำคัญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรสาธารณสุข เนื่องจากเข็มหรือของมีคมที่ปนเปื้อนเลือดสามารถเป็นสื่อกลางในการแพร่เชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อชีวิต เช่น เชื้อไวรัสตับอักเสบบี (HBV) เชื้อไวรัสตับอักเสบบี (HCV) และเชื้อไวรัสเอชไอวี (HIV) ซึ่งเป็นโรคเรื้อรังและส่งผลต่อสุขภาพในระยะยาวผลกระทบจากการถูกเข็มทิ่มตำไม่ได้จำกัดอยู่เพียงด้านร่างกายเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงด้านจิตใจ สังคม และครอบครัว พยาบาลที่ประสบเหตุอาจเกิดความวิตกกังวล กลัวว่าจะติดเชื้อ มีภาวะเครียดและนอนไม่หลับ ส่งผลต่อสมาธิและประสิทธิภาพในการทำงาน ขณะเดียวกันครอบครัวของผู้ที่ถูกเข็มทิ่มตำอาจได้รับผลกระทบทางอารมณ์ร่วม เช่น ความวิตกกังวล ความกลัวว่าจะเกิดการแพร่เชื้อในครอบครัว หรือภาระทางการเงินที่เพิ่มขึ้นจากการรักษาและติดตามอาการ ส่งผลให้บรรยากาศภายในครอบครัวตึงเครียด และกระทบต่อคุณภาพชีวิตของทั้งผู้ป่วยและสมาชิกในครอบครัวโดยรวม ในระดับหน่วยงาน การบาดเจ็บของบุคลากรทำให้ต้องมีการจัดการด้านกำลังคนเพิ่มขึ้น หากมีผู้ได้รับบาดเจ็บและต้องหยุดงาน หน่วยงานอาจขาดแคลนบุคลากร ส่งผลให้ภาระงานของบุคลากรที่เหลืออยู่เพิ่มขึ้น อาจเกิดความล่าช้าในการให้บริการ และคุณภาพการรักษาพยาบาลลดลง ในระดับองค์กร การเกิดอุบัติเหตุ

บทความวิจัย

จากเข็มทิ่มตำซ้ำ ๆ เป็นตัวชี้วัดถึงความปลอดภัยในการทำงานที่ยังไม่เพียงพอ ส่งผลต่อภาพลักษณ์และประสิทธิภาพของระบบบริการสุขภาพ รวมถึงอาจก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษา การเฝ้าติดตามผล และการทดแทนกำลังคนที่ได้รับผลกระทบ

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการถูกเข็มหรืออุปกรณ์แหลมคมทิ่มตำในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ครอบครัวย และระบบการทำงานในโรงพยาบาล จึงควรได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและแนวทางป้องกันอย่างยั่งยืน งานวิจัยนี้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด PRECEDE-PROCEED Model เนื่องจากเป็นโมเดลที่ช่วยให้การวางแผนและประเมินพฤติกรรมสุขภาพเป็นไปอย่างเป็นระบบและรอบด้าน โดยเฉพาะเมื่อศึกษาปัจจัยที่มีสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคลากรด้านสาธารณสุข เช่น พฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บของพยาบาลวิชาชีพ โมเดลนี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งด้านปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม นอกจากนี้ PRECEDE-PROCEED Model ยังมีความโดดเด่นในการเชื่อมโยงข้อมูลเชิงพฤติกรรมเข้ากับบริบทจริงของสถานบริการสาธารณสุข ทำให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบแนวทางพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมได้อย่างสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย จึงช่วยให้งานวิจัยนี้มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้วางแผนหรือปรับปรุงมาตรการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว

สมมติฐาน (Hypothesis)

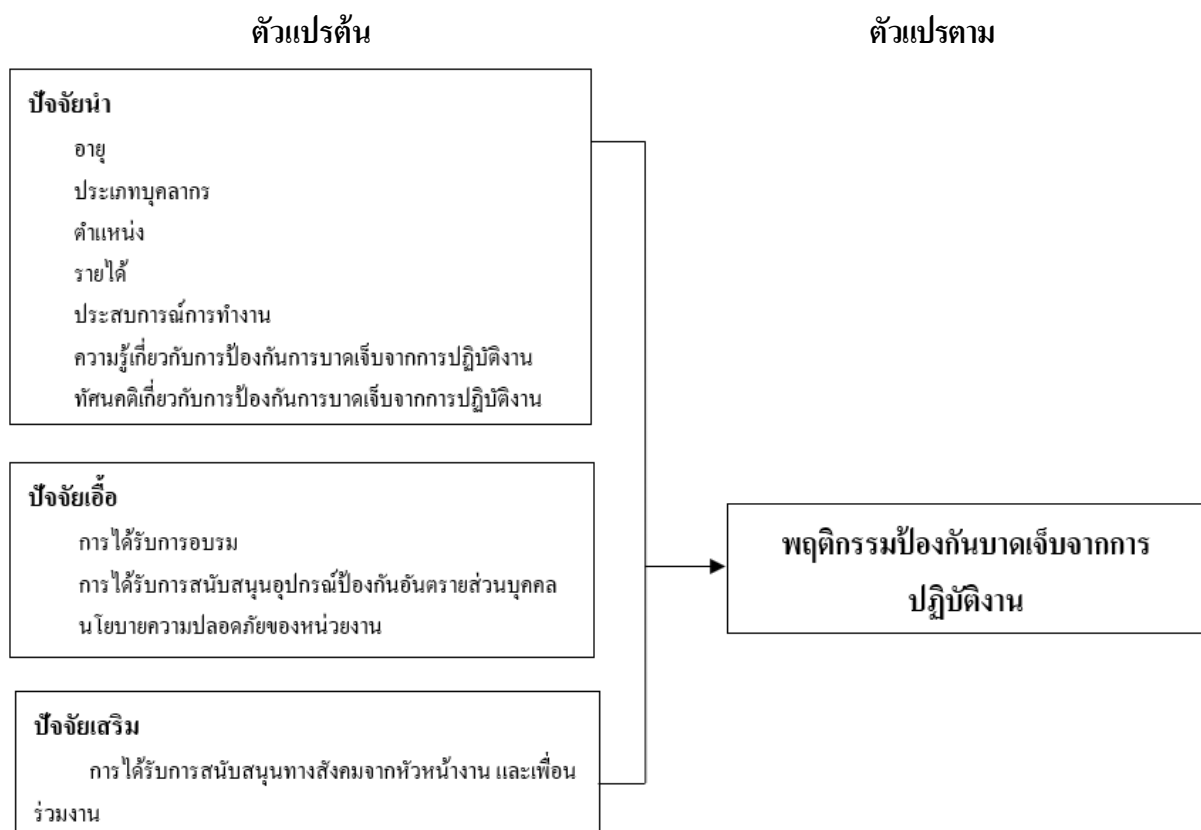
1. ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง รายได้ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว

บทความวิจัย

2. ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การได้รับการอบรม การได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และนโยบายความปลอดภัยของหน่วยงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว

3. ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว

กรอบแนวคิด (Research Framework)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

รูปแบบการวิจัย (Research Design)

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพสังกัดโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จำนวน 489 คน (โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว, 2567) กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแนวคิดของเครจซี่และ มอร์แกน จำนวน 202 คน โดยการสุ่มอย่างเป็นระบบ

บทความวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยเอื้อ ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยเสริม และส่วนที่ 4 พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง รายได้ และประสิทธิภาพการทำงาน โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานเป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ถูก / ผิด จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานเป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2549) คือ ความคิดเห็นที่เห็นด้วย มากที่สุด ความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ความคิดเห็นที่เห็นด้วยปานกลาง ความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยเอื้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการได้รับการอบรม โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนโยบายความปลอดภัยของหน่วยงาน โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยเสริม แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 10 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.79 ค่าอำนาจจำแนกได้เท่ากับ 0.54 และค่าความยากง่ายได้เท่ากับ 0.48

บทความวิจัย

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขออนุมัติการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2568 เลขที่โครงการวิจัย S010q/68 Exempt
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยปทุมธานี ถึง โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพสังกัดโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว จำนวน 202 คน
3. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในศึกษา ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการนัดหมายวันเวลาเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้ว และดำเนินการสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ในเว็บไซต์ Google Form เพื่อให้สะดวกต่อผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงแบบสอบถามดังกล่าวผ่าน Link URL ที่ผู้วิจัยนำส่งให้ผ่านทาง Application Line โดยการตอบคำถามผู้ตอบสามารถใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ตที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ทุกเวลาตามความสะดวก
5. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง รายได้ และประสบการณ์การทำงาน การวิเคราะห์ค่าจำนวน และ ร้อยละ
2. สถิติเชิงอนุมาน เพื่อการตรวจสอบสมมติฐาน
 - 2.1 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ อายุ รายได้ ประสบการณ์การทำงาน กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติทดสอบวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient)
 - 2.2 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)
 - 2.3 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ ความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

บทความวิจัย

ผลการวิจัย (Result)

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง (n= 202)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	2.48
หญิง	197	97.52
อายุ (ปี)		
21 - 30 ปี	95	47.03
31 - 40 ปี	46	22.77
41 - 50 ปี	46	22.77
มากกว่า 50 ปี	15	7.43
ประเภทบุคลากร		
ข้าราชการ	156	77.23
พนักงานกระทรวงสาธารณสุข	30	14.85
ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน/เดือน	16	7.92
ตำแหน่ง		
ปฏิบัติการ	76	37.62
ชำนาญการ	69	34.16
ชำนาญการพิเศษ	27	13.37
อื่นๆ(ลูกจ้าง)	30	14.85
รายได้		
15,001 – 20,000 บาท	31	15.35
20,001 – 30,000 บาท	58	28.71
30,001 – 40,000 บาท	55	27.23
40,001 – 50,000 บาท	39	19.31
50,001 บาท ขึ้นไป	19	9.40
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	54	26.73
5 - 10 ปี	64	31.68
11 - 15 ปี	17	8.42
16 - 20 ปี	13	6.44
20 - 25 ปี	20	9.90
มากกว่า 25 ปี	34	16.83

บทความวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	202	100.0

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.52 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 47.03 ประเภทบุคลากรข้าราชการ ร้อยละ 77.23 ตำแหน่งปฏิบัติการ ร้อยละ 37.62 มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 28.71 และมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี ร้อยละ 31.68

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม (n=202)

ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ปัจจัยนำ			
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน	0.86	0.23	มาก
ทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน	3.96	0.84	มาก
ปัจจัยเอื้อ	3.98	0.69	มาก
ปัจจัยเสริม	2.86	0.33	มาก

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม พบว่า ปัจจัยนำความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=0.86$, S.D.= 0.23) และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.= 0.84) ขณะที่ปัจจัยเอื้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.53) และปัจจัยเสริม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.86$, S.D.=0.33)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทบุคลากร ตำแหน่ง กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน จากการวิเคราะห์ไคสแควร์ (n=202)

พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน	ไม่ปฏิบัติเลย / ก่อนข้างสม่ำเสมอ จำนวน ร้อยละ	ปฏิบัติทุกครั้ง จำนวน ร้อยละ	χ^2	df	P- Value
ประเภทบุคลากร					
ข้าราชการ	16(10.30)	140(89.70)	1.53	1	0.22
พนักงานกระทรวงสาธารณสุข / ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน, เดือน	2(4.30)	44(95.70)			
ตำแหน่ง					
ลูกจ้าง / ปฏิบัติการ	5(4.72)	101(95.28)	4.83	1	0.03*
ชำนาญการ / ชำนาญการพิเศษ	13(13.54)	83(86.46)			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ตำแหน่ง มีความสัมพันธ์พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทความวิจัย

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ ประสบการณ์การทำงาน ทักษะคิด กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (n=202)

ปัจจัยนำ	พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน		P – value
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (r _s)		
อายุ	-0.22**		0.002
รายได้	-.288**		0.000
ประสบการณ์การทำงาน	-0.131		0.063

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า อายุและรายได้ มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (n=202)

ความรู้ ทักษะคิด ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม	พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน		P – value
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(r _{xy})		
ความรู้	0.220**	0.002	
ทักษะคิด	0.008	0.907	
ปัจจัยเอื้อ	-0.108	0.126	
ด้านการได้รับการอบรม	0.001	0.987	
ด้านการได้รับการสนับสนุน	0.209**	0.003	
อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล			
ด้านนโยบายของหน่วยงาน	-0.260**	0.000	
ปัจจัยเสริม	0.238**	0.001	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ความรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยเอื้อ ด้านการได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกัน

บทความวิจัย

อันตรายส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยเอื้อ ด้านนโยบายของหน่วยงาน มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยเสริม โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.52 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 47.03 ประเภทบุคลากรข้าราชการ ร้อยละ 77.23 ตำแหน่งปฏิบัติการ ร้อยละ 37.62 มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 28.71 และมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี ร้อยละ 31.68 ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =8.62, S.D.=1.20) ($\bar{X}$ =39.64, S.D.=3.19) ตามลำดับ ขณะที่ปัจจัยเอื้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.98, S.D.=0.69) และปัจจัยเสริม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =2.86, S.D.=0.33) และพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง ($\bar{X}$ =3.78, S.D.= 0.37)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว พบว่า ตำแหน่ง อายุและรายได้ มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า ความรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยเสริมโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล (Discussion)

ผลการศึกษาอธิบายได้ว่า บทบาทและความรับผิดชอบที่แตกต่างกันตามระดับตำแหน่งในระบบงานของโรงพยาบาล โดยกลุ่มตัวอย่างในตำแหน่งที่สูงขึ้น เช่น ระดับชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ มักมีบทบาทในการกำกับมาตรฐานความปลอดภัย การดูแลคุณภาพงาน และการเป็นต้นแบบด้านความปลอดภัยให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน จึงมีแนวโน้มปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยได้อย่างถูกต้อง และต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติการหรือลูกจ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานภายใต้ภาระงานสูงและมีข้อจำกัดด้านประสบการณ์หรือการเข้าร่วมการอบรมอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ความเข้มงวดด้านพฤติกรรมความปลอดภัยอาจลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มตำแหน่งที่สูงกว่า แต่ในส่วนของคุณภาพ รายได้ มีความสัมพันธ์

บทความวิจัย

ทางลบ กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มที่มีอายุสูงกว่าและมีรายได้มากกว่า มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยน้อยกว่ากลุ่มอายุน้อย ทั้งที่ตามสามัญสำนึกควรมีประสบการณ์มากกว่า ผลลักษณะนี้อาจสะท้อนถึงรูปแบบการทำงานของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างอายุน้อยต้องทำงานในพื้นที่เสี่ยงมากกว่า ได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยน้อยกว่า และถูกติดตามกำกับใกล้ชิด ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่าแม้จะมีประสบการณ์มากกว่า แต่บางส่วนอาจมีความคุ้นชินกับงานจนเกิดความประมาท หรือให้ความสำคัญกับความปลอดภัยลดลง นำไปสู่รูปแบบความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งต่างกับ ความรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการศึกษาในครั้งนี้ อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการป้องกันอันตราย แนวทางการใช้เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การจัดการเข็มและของมีคม รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยได้สม่ำเสมอมากกว่า ตามแนวคิดพฤติกรรมสุขภาพ ของเฉลิมพล ดันสกุล (2541) อธิบายว่าการปฏิบัติ หรือการแสดงออกของบุคคลในการกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำในสิ่งที่มีผลต่อสุขภาพ โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการปฏิบัติตนทางสุขภาพที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม

ขณะที่ปัจจัยอื่น มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้ง่ายและรับรู้ประโยชน์ของอุปกรณ์ อัตราการสวมใส่และใช้งานอย่างถูกต้องก็สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ สุภารัตน์ วิชัยรัมย์ (2552) กล่าวถึง แนวทางที่จะช่วยเสริมหลัก 3E เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการออกแบบระบบความปลอดภัย คือ หลักของตำแหน่งในการป้องกัน ได้แก่ 1) แหล่งกำเนิด การแก้ปัญหาใดๆก็ตามจะต้องแก้ที่ต้นเหตุ 2) ทางผ่าน โดยการปิดกั้นสิ่งอันตราย 3) ผู้รับ เป็นวิธีสุดท้าย โดยการป้องกันที่ตัวบุคคล เช่น การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล ในทางกลับกันนโยบายของหน่วยงาน ไม่เอื้อให้เกิดการใช้งานจริง หรือจำกัดการเข้าถึง ส่งผลให้แม้มีความรู้ที่ดี กลุ่มตัวอย่างก็มีแนวโน้มละเลยพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน เช่นเดียวกับปัจจัยเสริม ที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการศึกษาในครั้งนี้ อธิบายได้ว่า เมื่อกลุ่มได้รับการสนับสนุนทางสังคม เช่น การให้กำลังใจ คำแนะนำ หรือช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน จะส่งผลต่อความรู้สึกว่าไม่ได้เผชิญหน้ากับความเสี่ยงเพียงคนเดียว ส่งผลให้มีแรงจูงใจและมั่นใจในการปฏิบัติงานด้วยพฤติกรรมด้านความปลอดภัยสูงขึ้นสอดคล้องผลการศึกษา อัจฉริยาพร พรหมมาลุน และ ยุพิน อังสุโรจน์ (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล บรรยากาศความปลอดภัย การสนับสนุนทางสังคม การให้ข้อมูลย้อนกลับกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า

บทความวิจัย

การสนับสนุนทางสังคมและการให้ข้อมูลย้อนกลับมีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อมูลผลจากการศึกษาสนับสนุนนโยบายด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมถึงการสื่อสารและอบรมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้จริง ส่งเสริมและจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้มีเพียงพอและเหมาะสมกับลักษณะงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานให้ปลอดภัยยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ผลการศึกษาที่ได้ไปเผยแพร่ในหน่วยงานเพื่อให้บุคลากรให้ความสำคัญกับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ปฏิบัติตามมาตรการด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด รวมทั้งใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างถูกต้องและเหมาะสม เสริมสร้างการสนับสนุนทางสังคมในหน่วยงาน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเตือนกันเรื่องความปลอดภัย เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่ปลอดภัยในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงแรงงาน. (2559). กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559. ราชกิจจานุเบกษา.
- เฉลิมพล ต้นสกุล. (2541). พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์. คณะสาธารณสุขศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2549). การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน .กรุงเทพฯ: สวีริยาสาส์น.
- ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรปราการ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือการดำเนินงานอาชีวอนามัยสำหรับบุคลากรสุขภาพ. ม.ป.ท.
- ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรปราการ. (2561). สถานการณ์โรคและสิ่งคุกคามสุขภาพบุคลากร. กรมควบคุมโรค. กระทรวงสาธารณสุข. เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/oehdc/>
- รักษ์สุดา ชูศรีทอง. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดชลบุรี .วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

บทความวิจัย

- โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว. (2566). รายงานการเฝ้าระวังอุบัติเหตจากการปฏิบัติงานบุคลากร
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว ประจำปี 2564-2566. โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช
สระแก้ว.
- สุดารัตน์ วิชัยรัมย์. (2552). ปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานของพนักงานก่อสร้าง .
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- อรสา ภูพุด และคณะ (2562). พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร โรงพยาบาลเชิงคำ
จังหวัดพะเยา . วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- อัคริยาพร พรหมมาลุน และ ยุพิน อังสุโรจน์ (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล บรรยากาศ
ความปลอดภัย การสนับสนุนทางสังคม การให้ข้อมูลย้อนกลับกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการ
ทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 24 (2); 248-256.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New Jersey : Prentice hall, Inc.
- Green, L. W., & Kreuter. M. W. (2005). *Health Program Planning: An Educational and Ecological
Approach* (4 ed.). New York: McGraw-Hill.
- Harris, D. M. & Guten, S. (1979). Health-protective behavior: An exploratory study. *Journal of Health and
social Behavior*, 20(1), 17-29.
- World Health Organization. [Online]. (2021). *Health of the elderly in South-East Asia: A profile*. New
Delhi. Retrieved July 15 , 2024 , from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/occupational-health--health-workers>.